

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СЕРТИФІКАТ

учасника III Всеукраїнської науково-практичної конференції

**ОБЛІК, АНАЛІЗ,
КОНТРОЛЬ ТА ОПОДАТКУВАННЯ:
СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

(Держ. реєстр. УкрІНТІ № 73 від 22.02.2019 р.)

ШЕВЧУК Олени Дмитрівни

По батькові

Г.М. Калетнік

**Ректор
університету**

В.А. Мазур

**Вінниця,
28-29 березня 2019 року**

**Державний фінансовий аудит в системі
державного фінансового контролю: основні
тенденції проведення та перспективи
розвитку**

Кандидат економічних наук,
Доцент кафедри аудиту та державного контролю
ШЕВЧУК Олена Дмитрівна

Основні напрями розвитку системи управління державними фінансами, визначені Стратегією:

- дотримання загальної бюджетно-податкової дисципліни у середньостроковій перспективі,
- підвищення ефективності розподілу ресурсів на рівні формування державної політики,
- міжбюджетні відносини та фіскальна децентралізація,
- забезпечення ефективного виконання бюджету,
- підвищення рівня прозорості та підзвітності в управлінні державними фінансами.

Державний зовнішній фінансовий контроль (аудит) забезпечується Рахунковою палатою шляхом:

- здійснення фінансового аудиту,
- аудиту ефективності,
- експертизи,
- аналізу та інших контрольних заходів

Фінансовий аудит

полягає у перевірці, аналізі та оцінці правильності ведення, повноти обліку і достовірності звітності щодо надходжень і витрат бюджету, встановлення фактичного стану справ щодо цільового використання бюджетних коштів, дотримання законодавства при здійсненні операцій з бюджетними коштами.

Предметом дослідження фінансового аудиту є:

- кошти державного бюджету;
- бюджетна та фінансова звітність,
- первинні документи,
- документи бухгалтерського обліку, інші документи та дані;
- нормативно-правові акти,
- розпорядчі й інші документи, що регламентують порядок надходження та використання коштів в сфері, що досліджується.

Основні позитивні зміни, що розширили повноваження Рахункової палати України

- **розширення повноважень щодо аудиту дохідної частини державного бюджету**
- **проведення фінансових аудитів та аудитів ефективності відповідно до міжнародних стандартів;**
- **забезпечення доступу членів Рахункової палати до всіх баз даних, реєстрів та автоматизованих систем, функціонування яких фінансується з державного бюджету;**
- **регулярне опублікування звітів про аудит, планів та рішень Рахункової палати на її веб-сторінці у форматі відкритих даних;**
- **оцінювання вразливості державних установ перед корупційними ризиками, а також механізмів контролю, спрямованих на зниження рівня таких ризиків;**
- **запровадження конкурсної процедури відбору членів Рахункової палати та посилення співпраці з Верховною Радою України**

ОЦІНКА РІВНЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

забезпечення:

- **дотримання вимог законодавства, актів і рішень органів управління та суб'єкта господарювання;**
- **достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності;**
- **збереження активів;**
- **досягнення визначених цілей і завдань або набуття кращого досвіду діяльності інших суб'єктів господарювання з виконання показників економічності, продуктивності і результативності.**

ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО АУДИТУ:

- **відсутність законодавчого врегулювання та практичної реалізації відмінності державного фінансового аудиту, як нефіскальної форми вітчизняного державного контролю;**
- **нечіткі норми щодо окреслення прав, обов'язків та відповідальності, основних функцій державних аудиторів під час проведення контрольних процедур;**
- **недосконале інформаційне забезпечення контрольно-перевірочного процесу, недостатність його автоматизації, невизначеність в користувачах результатів державного фінансового аудиту;**
- **відсутність чіткого обґрунтування принципів та методичних основ механізму здійснення державного фінансового аудиту;**
- **недостатнє законодавче та інформаційне врегулювання взаємовідносин між ДАСУ та іншими державними фінансовими органами під час проведення та реалізації результатів державного фінансового аудиту;**
- **не визначено основні реквізити документів, що складаються за результатами проведеного державного фінансового аудиту.**

Контролем в 2018 році охоплено найважливіші для суспільства сфери:

оборона, освіта і наука, охорона здоров'я і соціальний захист населення, житлово-комунальне господарство, паливно-енергетичний та агропромисловий комплекси, інфраструктура і транспорт тощо.

При цьому теми, за якими проводилися заходи контролю, визначалися з урахуванням їх актуальності, соціального значення, обсягів коштів державного та місцевих бюджетів, спрямованих на фінансування бюджетних програм, а також з урахуванням потенційних ризиків допущення фінансових порушень.

Результати проведених ДАСУ державних фінансових аудитів у 2018 році:

- проведено 382 державних **фінансових аудитів**;
- охоплено дослідженням майже 679,5 млрд грн **фінансових ресурсів**;
- виявлено **порушень та недоліків** загалом на 15,9 млрд грн, у тому числі:
  - *фактів неефективного витрачання коштів та майна на суму 7,5 млрд грн;*
  - *потенційних втрат та упущених вигод на понад 8,0 млрд грн;*
  - *порушень, що спричинили втрати ресурсів та незаконне їх використання, на 340,7 млн грн;*
  - *порушень, що можуть спричинити втрати у подальшому, на 68,9 млн грн;*
- **упереджено втрат**, допущених через неефективні управлінські дії чи рішення, на 463,0 млн грн, а також поновлено таких втрат на 82,9 млн грн;
- направлено аудиторські звіти та відповідні інформації для прийняття управлінських рішень 596 користувачам;
- надано 3,9 тисячі пропозицій та рекомендацій.

Найбільш характерними за кількістю виявлених випадків та обсягами у 2018 році були порушення, які умовно можна класифікувати за такими видами:

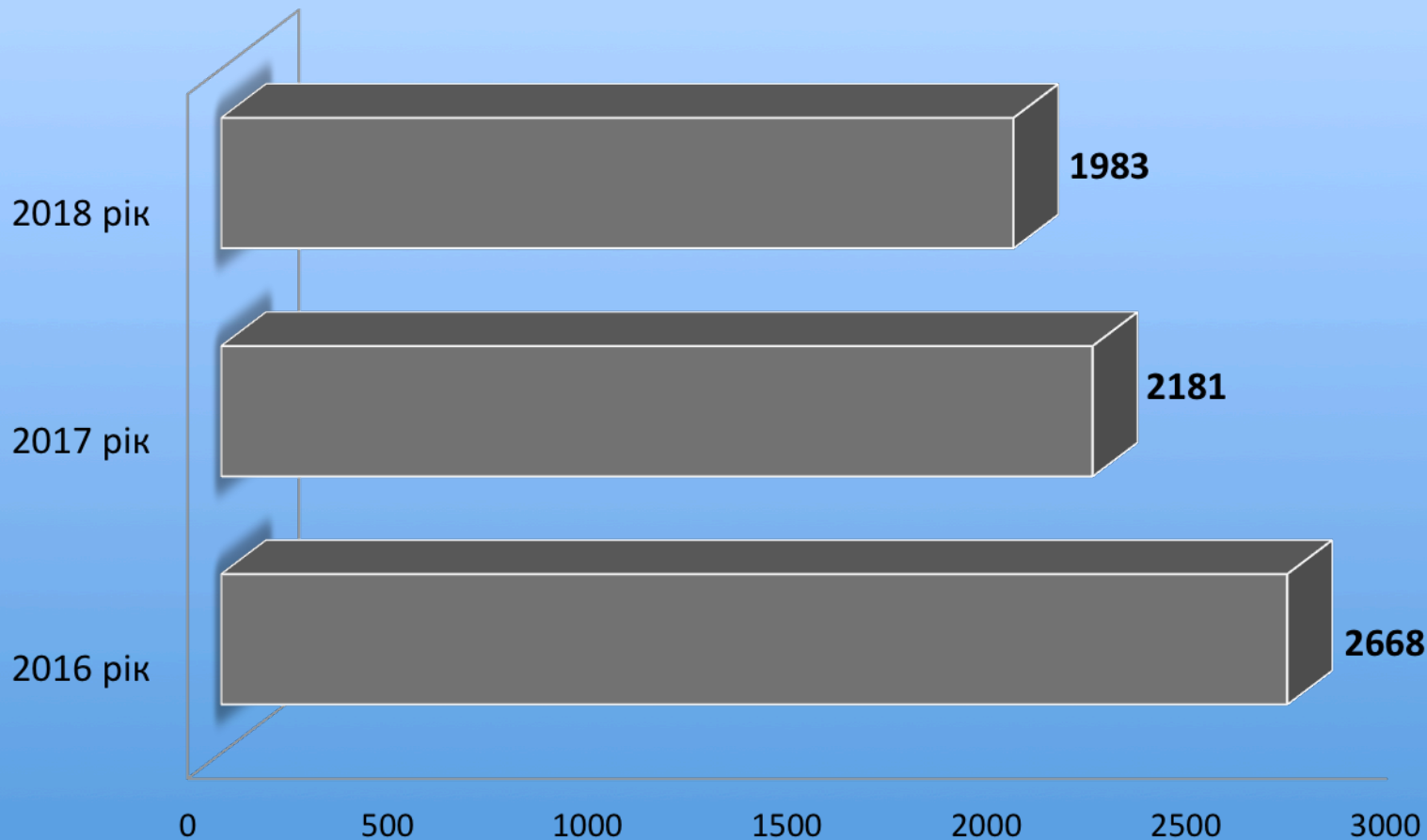
- **реалізація суб'єктами господарювання товарів, робіт чи послуг безоплатно або за заниженими цінами (понад 533,4 млн грн);**
- **списання коштів на видатки/витрати без отримання товарів, робіт чи послуг або в обсягах, вищих від їх фактичної вартості (майже 445,3 млн грн);**
- **незаконні витрати внаслідок оплати завищеної вартості виконаних робіт та/або наданих послуг, а також завищення кількості чи вартості придбаних товарів (понад 321,9 млн грн);**
- **ненарахування і неперерахування (неповне перерахування) надходжень до загального та спеціального фондів бюджету (крім спецфонду бюджетних установ) (249,0 млн грн);**
- **проведення незаконних (зайвих) виплат заробітної плати (понад 110,9 млн грн);**

Найбільш характерними за кількістю виявлених випадків та обсягами у 2018 році були порушення, які умовно можна класифікувати за такими видами:

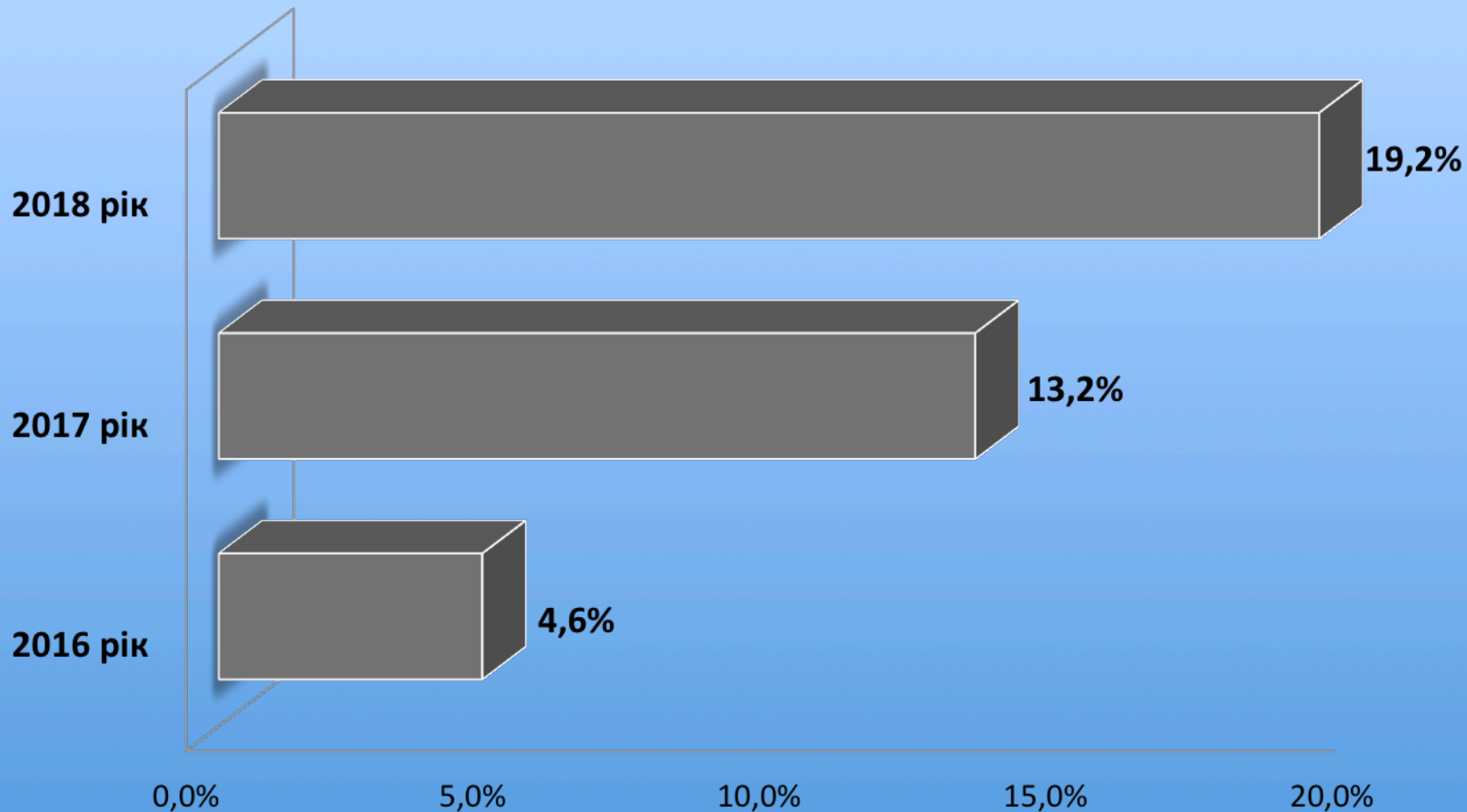
- **втрата доходів через списання дебіторської заборгованості (майже 64,1 млн грн);**
- **покриття за рахунок загального фонду кошторису витрат спеціального фонду (без відновлення касових видатків загального фонду) (майже 61,0 млн грн);**
- **незаконні виплати фізичним особам компенсацій, допомог, пільг та субсидій, пенсій, стипендій, у тому числі які не мали права на їх отримання або у завищених розмірах (близько 59,9 млн грн);**
- **безпідставне покриття витрат фізичних або юридичних осіб, в тому числі за відсутності в обліку дебіторської заборгованості (понад 49,0 млн грн);**
- **нецільові витрати – 48,3 млн грн;**
- **недостачі коштів та матеріальних цінностей – понад 47,8 млн грн тощо;**

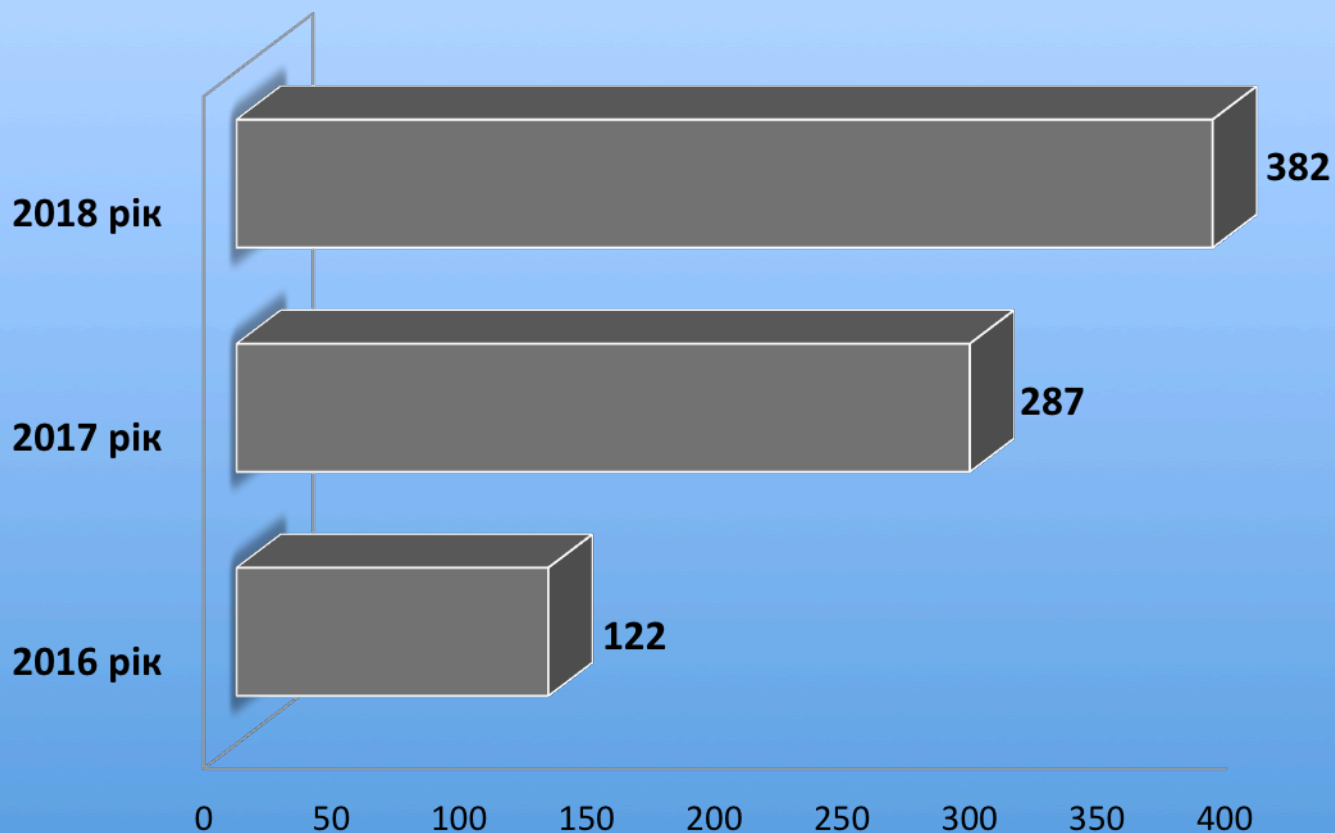
Кількість проведених заходів державного фінансового контролю в 2016-2018 роках

Частка державних аудитів у загальній кількості заходів державного фінансового контролю

Кількість проведених державних фінансових аудитів в 2016-2018 роках

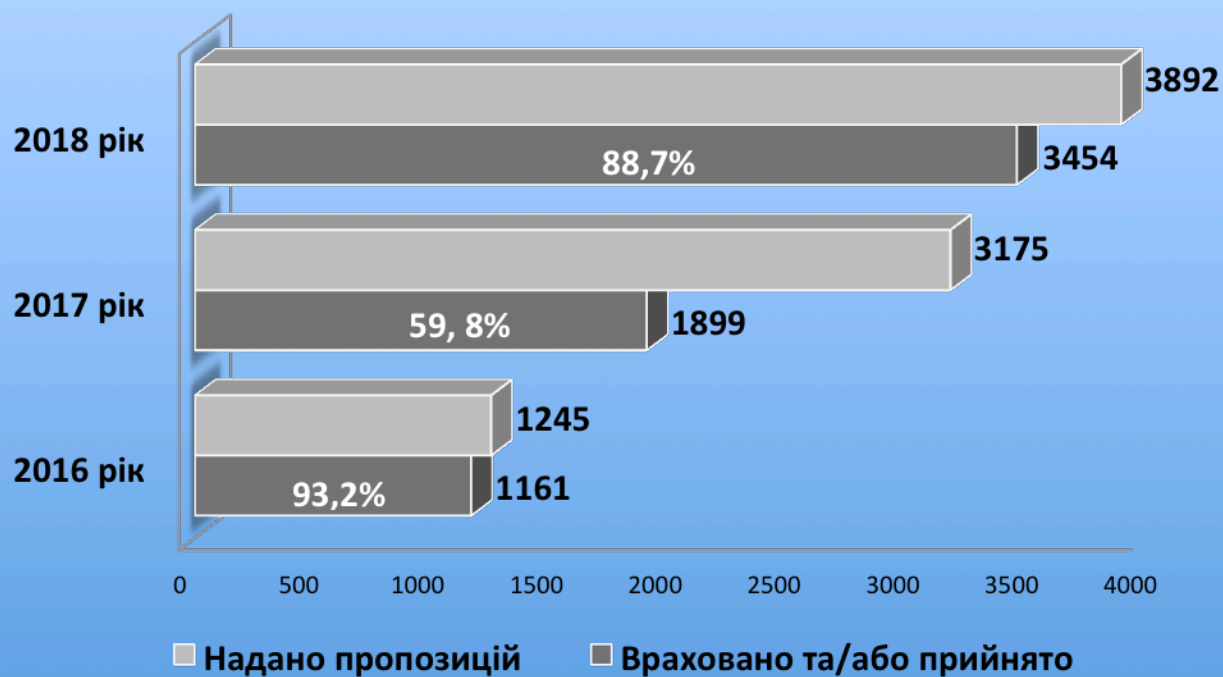

Загальний обсяг охоплених фінансових та матеріальних ресурсів в 2016-2018 роках, млрд. грн.

Кількість пропозицій, наданих за результатами проведених упродовж 2016-2018 років державних фінансових аудитів

План пріоритетних дій Уряду на 2018 рік, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 р. № 244-р, передбачає окремий розділ щодо питання реформування системи державного фінансового контролю

Унормування та ідентифікація статусу органів Держаудитслужби

Проект закону "Про основні засади діяльності органів державного фінансового контролю" (зареєстровано у Верховній Раді України 17 вересня 2018 р. за № 9086)

Визначення напрямів і механізмів розвитку системи державного фінансового контролю

**Концепція реалізації державної політики у сфері реформування системи державного фінансового контролю до 2020 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. № 310-р)
План заходів з реалізації Концепції реалізації державної політики у сфері реформування системи державного фінансового контролю до 2020 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2018 р. № 841-р)**

Удосконалення механізму здійснення діючих видів аудиту

- **державний фінансовий аудит місцевих бюджетів (постанова Кабінету Міністрів України від 04 липня 2018 р. № 578)**
- **державний фінансовий аудит виконання бюджетних програм (постанова Кабінету Міністрів України від 29 серпня 2018 р. № 743)**

Унормування та впровадження нових видів аудиту

- **державний фінансовий аудит державних (регіональних) цільових програм (постанова Кабінету Міністрів України від 29 серпня 2018 р. № 692)**
- **державний фінансовий аудит інвестиційних проектів (постанова Кабінету Міністрів України від 12 вересня 2018 р. № 740)**
- **державний фінансовий аудит Пенсійного фонду України, фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування (постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 р. № 1147)**

Модернізація механізму здійснення контролю за публічними закупівлями

- **удосконалено порядок проведення перевірок закупівель органами державного фінансового контролю (постанова Кабінету Міністрів України від 26 липня 2018 р. № 659)**
- **затверджено форми висновку про результати моніторингу закупівлі та порядок його заповнення (наказ Держаудитслужби від 23 квітня 2018 р. № 86)**
- **затверджено Методику визначення автоматичних індикаторів ризиків, їх перелік та порядок застосування (наказ Держаудитслужби від 11 вересня 2018 р. № 196)**

**Основні
напрями
реформування
державного
фінансового
контролю на
2019 рік**

Вдосконалення законодавчої бази Держаудитслужби та її гармонізація із кращими практиками та міжнародними стандартами

Розбудова уніфікованої нормативно-методологічної бази, стандартизація державного фінансового аудиту та впровадження в діяльність Держаудитслужби нових видів та форм аудиту

Удосконалення та підвищення якості взаємодії та співробітництва органів, що здійснюють контроль

Розвиток методичного інструментарію у сфері контролю за використанням коштів ЄС в рамках угод транснаціонального співробітництва

Подальший розвиток та покращення якості державного фінансового контролю у сфері закупівель

Формування та збереження високопрофесійного кадрового потенціалу органів Держаудитслужби

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!